

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Zapadnohercegovačka
Županijski sud Široki Brijeg
Broj: 64 0 P 061671 25 Gž 3
Široki Brijeg, 20.11.2025. godine

Županijski sud Široki Brijeg u vijeću sastavljenom od sudaca Gordane Pažin kao predsjednika vijeća, te Milice Bošković i Franje Ravlije kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja LAGER d.o.o. Posušje, Južna obilaznica b.b., zastupan po punomoćnici Ivani Grizelj Ćorluka, odvjetnici iz Gruda, protiv tuženika 1. Centara za istraživačko novinarstvo (CIN), 2. Aladina Abdagića, 3. Renate Radić, svi na adresi ul. Gabele Moreno Locatelli br. 11., Sarajevo, svi zastupani po punomoćnicima iz ZAK Jasmiru Muratoviću, Tanji Hadžagić i Ilvani Bijedić iz Sarajeva, radi naknade štete zbog klevete, odlučujući o žalbama parničnih stranaka izjavljenim protiv presude Općinskog suda u Širokom Brijegu broj 64 0 P 061671 25 P 3 od 29.05.2025. godine, na sjednici vijeća održanoj 20.11.2025. godine, donio je

P R E S U D U

Žalbe parničnih stranaka se odbijaju, prvostupanjska presuda se potvrđuje.

Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Općinskog suda u Širokom Brijegu broj 64 0 P 061671 25 P 3 od 29.05.2025. godine, odlučeno je:

„I Obavezuju se tuženi, tužitelju, na ime naknade štete zbog učinjene klevete, solidarno isplatiti tužitelju iznos od 1.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 25.06.2021.godine kao dana podnošenja pa do isplate, sve u roku od 30 dana.

Tuženi se obvezuju da uvod i izreku ove presude, nakon njene pravomoćnosti, objave na portalu na istom mjestu i položaju na portalu na kojem su objavljeni sporni članci: članak pod naslovom „Lagerovanje koncesija“ objavljen dana 31.03.2021. godine, te članak pod naslovom „Lagerova roba s greškom“ objavljen dana 05.04.2021. godine, u roku od 30 dana i pod prijetnjom ovrhe.

Nalaže se tuženiku da ukloni članke objavljene na web portalu www.cin.ba.

II Sa ostalim dijelom tužbenog zahtjeva za naknadu štete zbog učinjene klevete u iznosu od 3.000,00 KM, tužitelj se odbija.

III Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.”

Protiv prednje presude žalbe su izjavili tužitelj i tuženici.

Tužitelj žalbom pobija prvostupanjsku presudu u odbijajućem dijelu zbog razloga iz čl. 208. st. 1. ZPP-a i odluke o troškovima. Ističe da je sud pri donošenju presude u odbijajućem dijelu i odluke o troškovima pogrešno primijenio materijalno pravo, da je tužitelj nakon objave spornih tekstova izložen brojnim negativnim komentarima u javnosti i medijima čime je narušen njegov ugled, da je tužitelj dokazao visinu štete zbog učinjene klevete, da je odluka donesena u ranijoj fazi također negativno utjecala na ugled i poslovanje tužitelja jer je bila

predmet medijskih objava, ističe da je tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan i predlaže da se žalba usvoji u cijelosti, da dosuđeni iznos ne može zadovoljiti institut naknade štete i da nije u razmjeri s počinjenom štetom. Pobija se i odluka o troškovima postupka kao nezakonita i nepravilna jer je tužitelj uspio s tužbenim zahtjevom, predlaže da se žalba usvoji i presuda i odluka o troškovima preinači i u cijelosti usvoji tužbeni zahtjev te obvežu tuženi na naknadu troškova postupka.

Tuženici žalbom pobijaju prvostupanjsku presudu zbog razloga iz čl. 208. st. 1. toč. 1., 2. i 3. ZPP-a. Ističu da u obrazloženju presude sud tvrdi da su tuženici iznosili neistinite tvrdnje bez navođenja koje iznesene tvrdnje su neistinite, pa je presuda neprecizna i paušalna, da sud neosnovano izvodi zaključak da novinski članak sadrži neistinite tvrdnje, da je sud dokaze tuženika ignorirao i nije valjano cijenio, da daje veću dokaznu snagu iskazu zz tužitelja, da sud iz nejasnih razloga navodi da tuženik nije dokazao istinitost tvrdnji da je rudnik mrkog uglja „Đurđevik“ prodao bager sa zamijenjenim motorom, da sud nije dao valjane razloge zašto ne prihvata zaključke iz vještačenja u drugom predmetu koje su citirali novinari (o drobilici i starim dijelovima), da se ne može raditi o osjećaju subjektivne povrijeđenosti jer tužbu nije podnijela fizička već pravna osoba, da u obrazloženja sud nije utvrdio pravno postojanje neistinite tvrdnje koja bi bila dokazano lažna i izrečena sa umišljajem i da je sud zamijenio dojam i uvrijeđenost za činjenični dokaz postojanja klevete, da izrazi „pokušaji podvale“, „nelegalan iskop“ i „pogodovanje“ imaju karakter vrijednosnih sudova i uopćenih ocjena što je standardno izražavanje u novinarstvu pogotovo u temama od javnog značaja, da su zanemareni relevantni dokazi a prihvaćeni dokazi koji to nisu, da sud zanemaruje praksu Europskog suda koja govori da vrijednosni sudovi ne mogu biti dokazivani i štete, ukoliko su bazirani na činjenicama koje su razumno bile na raspolaganju novinarima, što je u konkretnom slučaju, poziva se na odredbe čl. 10. st. 2. Europske konvencije i na slobodu izražavanja, da je tužitelj privredno društvo koje posluje s državom i da je izvještavanje o njegovom poslovanju značajno za javni interes, da je tužitelj pravna osoba koja učestvuje u javnim tenderima, poslovima sa Elektroprivredom BiH i rudnicima, koncesijama na prirodnim dobrima i da je kao takav legitiman predmet medijskog nadzora, a standard zaštite njegovog ugleda niži nego kod privatnih osoba, poziva se na praksu Europskog suda, da je sud zanemario da je tužitelj odbio u više navrata da surađuje s tuženim, da Zakon o zaštiti od klevete ne obvezuje novinare na razumnu provjeru činjenica i izbjegavanje zlonamjernosti, da sud ne daje ocjenu da li su tuženi postupali u dobroj vjeri, da su novinari koristili službene i provjerene izvore, pristupali savjesno i profesionalno bez namjere da šire laži i nanose štetu, da naslovi i podnaslovi u tekstu možda jesu ironični ali ne sadrže lične uvrede ni optužbe za bilo koje kazneno djelo, da sud nije utvrdio nijednu od zakonskih pretpostavki iz čl. 6. Zakona o zaštiti od klevete, već paušalno izveo zaključak da se radi o kleveti, da sud nije primijenio čl. 7. i čl. 8. istog Zakona, da je primijenio pogrešna pravila pri odmjeravanju visine štete jer nije priložen bilo kakav dokaz na okolnost postojanja štete, da je šteta dosuđena suprotno čl. 200. ZOO-a, da je počinjena povreda postupka iz čl. 209., čl. 8. i čl. 191. st. 4. ZPP-a, predlaže da se presuda preinači i odbije tužbeni zahtjev uz naknadu troškova postupka ili vrati na ponovno odlučivanje.

U odgovoru na žalbu tuženika, tužitelj navodi da je žalba tuženika neosnovana, predlaže da se ista odbije.

U odgovoru na žalbu tužitelja, tuženici predlažu da se ista odbije kao neutemeljena i potvrdi prvostupanjska presuda.

Žalbe nisu utemeljene.

Ispitujući pobijanu odluku u granicama žalbenih razloga i razloga na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u skladu sa čl. 221. Zakona o parničnom postupku (Sl. novine FBiH br. 53/03, 73/05, 19/06, 98/15; dalje ZPP), odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga.

Navodi žalbi parničnih stranaka ne dovode u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Prema obrazloženju prvostupajnske presude tuženik nije dokazao svoje tvrdnje o „pogodovanju“, da je „pogodovanjem vlasti dobila koncesiju za eksploataciju prirodnih dobara u BiH“, da je „firma neke od poslova dobila iako nije ispunjavala uvjete“, kao ni navode o „pokušaju podvale“, pa su neosnovani navodi žalbe tuženika da je presuda neprecizna i paušalna i da u obrazloženju presude nije navedeno koje iznesene tvrdnje su neistinite, a ne mogu se prihvatiti kao osnovani ni navodi žalbe tuženika da izrazi poput „pokušaji podvale“, „nelegalan iskop“ i „pogodovanje“ imaju karakter vrijednosnih sudova i uopćenih ocjene, i da se radi o standardnom izražavanju u novinarstvu u temama od javnog značaja, već se radi o iznošenju činjenica čija se istinitost dokazuje.

Nisu osnovani prigovori tuženika da je prvostupajnski sud ignorirao dokaze tuženika, da je zanemario relevantne dokaze a prihvatio dokaze koji nisu relevantni (Informacija o koncesijskim naknadama za istraživanje u ZDK), kada iz obrazloženja prvostupajnske presude proizlazi da je sud cijenio sve provedene dokaze i njihovu relevantnost, utvrdio da tuženici provedenim dokazima nisu potvrdili navode da se tužitelju „pogodovalo“ pri dobivanju koncesija, kao ni tvrdnje da je „neke od poslova dobila iako nije ispunjavala uvjete“, gdje je prvostupajnski sud za svoju ocjenu dao valjane razloge.

Pravilno je prvostupajnski sud, za razliku od neutemeljenih navoda žalbe tuženika, cijenio da tuženici nisu dokazali tvrdnje za tužitelja da je Rudniku mrkog uglja „prodao bager sa zamijenjenim motorom“, a u kontekstu prethodnih navoda o sumnji da je tužitelj kupcima umjesto novih isporučivao prepravljane mašine i da isto ispituju pravosudne institucije, i za tu ocjenu je sud dao valjane razloge koje prihvaća i ovaj sud pa nema potrebe da se isti ponavljaju.

Bez osnova su prigovori žalbe tuženika da sud nije dao valjane razloge zašto ne prihvaća zaključke iz vještačenja u drugom predmetu koje su citirali novinari (o drobilici i starim dijelovima), kada je prvostupajnski sud našao da u istim tvrdnjama tuženika nema klevete.

Prigovori žalbe tuženika da se ne može raditi o osjećaju subjektivne povrijeđenosti jer tužbu nije podnijela fizička već pravna osoba, nisu od utjecaja na drugačije presuđenje, jer se klevetom nanosi šteta ugledu kako fizičke osobe, tako i pravne osobe (čl.4.st.1. toč.d. Zakona o zaštiti od klevete).

Pravilno je prvostupajnski sud cijenio i navode tuženika o „pokušaju podvale“ u postupcima javne nabave po pozivima JP Elektroprivreda dd, ovo stoga što iz dokumentacije proizlazi da je i drugi ponuditelj čija je ponuda usvojena prepravljao kataloge, a što za tuženike koji se pozivaju na javni interes nije od važnosti, kao i da su žalbe tužitelja usvajane od strane Ureda za žalbe.

Nije razumno da se ponuda tužitelja sa prepravljenim podacima u katalogu prikazuje kao „pokušaj podvale“, a ne dovodi u pitanje prihvaćena ponuda drugog ponuditelja sa prepravljenim katalogom, niti je takvo izvještavanje u javnom interesu.

Ne mogu se prihvatiti ni navodi žalbe tuženika da Zakon o zaštiti od klevete ne obvezuje novinare na razumnu provjeru činjenica i izbjegavanje zlonamjernosti.

Stoga je pravilna ocjena prvostupanjskog suda da su tuženici informacije o spornim činjenicama crpjeli iz nepravomoćnih sudskih i upravnih odluka i bez dodatnih provjera, da su svoju kritiku mogli izraziti i bez upotrebe neistinitih činjenica, da su objavom spornih tekstova iznijeli neprovjerene i netočne informacije te prikazali tužitelja u negativnom kontekstu, kao društvo koja se u svom poslovanju služi nezakonitim radnjama, što predstavlja napad na tužitelj ugled, pa su neosnovana sva suprotna razlaganja žalbe tuženika.

Neosnovani su navodi žalbe tuženika da prvostupanjski sud nije primijenio odredbe čl.7. i čl.8. Zakona o zaštiti od klevete, kada iz obrazložena prvostupanjske presude proizlazi da su iste odredbe primijenjene, i da su tuženi odbili objaviti demantije tužitelja.

Za razliku od neutemeljenih navoda žalbe tužitelja i žalbe tuženika, pravilno je prvostupanjski sud primijenio odredbi čl.127. ZPP-a i čl.10. Zakona o zaštiti od klevete, kada je tužitelju na ime naknade štete zbog učinjene klevete dosudio iznos od 1.000,00 KM, cijeneći da je ista proporcionalna prouzrokovanoj šteti i značaju povrijeđenog dobra.

Navodi žalbi tužitelja i tuženika ne dovode u pitanje ni pravilnost odluke o troškovima postupka, donesenoj primjenom odredbi čl. 386.st.2. ZPP-a i sukladno uspjehu stranaka u sporu, pa su navodi žalbi u tom smjeru odbijeni kao neutemeljeni.

Kako ovaj sud, ispitujući pobijanu odluku, nije našao da postoje razlozi zbog kojih se ista pobija žalbama tužitelja i tuženika, kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, temeljem odredbi čl. 226. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

Tužitelju nisu priznati troškovi sastava odgovora na žalbu jer ti troškovi nisu bili potrebni za postupak (čl. 387. st. 1. i čl. 397. st. 1. ZPP-a).

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Gordana Pažin